

SPOMENIKI NOB

Na podlagi 147. člena ustave SR Slovenije in z namenom, da se:

● uresniči družbenopolitična in moralno-etična obveza družbe do spomenikov NOB in socialistične revolucije;

● vzpodbudi negovanje tradicij NOB, kar mora biti eden od temeljev našega vzgojnega procesa in socialistične zavesti;

● vzpodbudi in še bolj uveljavi razredna družbena zavest, kot tudi zavest o potrebi krepitve organizacije splošnega ljudskega odpora in uveljavljanju družbene samozasčite;

● trajno očuvajo in oživljajo pridobitve in kulturne vrednosti naše revolucije;

● zagotovi vzdrževanje in varstvo spomenikov in drugih obeležij NOB in socialistične revolucije;

● zagotovi enotne pogoje pri postavitvi novih spomenikov in njihovo vzdrževanje;

● ustvarijo pogoji za dolgoročno investicijsko vzdrževanje spomenikov in drugih obeležij NOB in socialistične revolucije;

● vključi v razreševanje varstva in vzdrževanje spomenikov, poleg družbenopolitičnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, še samoupravne interesne skupnosti, temeljne organizacije združenega dela, krajevne skupnosti in druge organizacije, so skupščine občin in mesta, občinska in mestna konferenca SZDL občinske in mestna organizacija ZB NOV, občinski in mestni sindikalni sveti, občinska in mestna konferenca ZSMS, kulturne skupnosti občin in mesta, izobraževalne skupnosti občin in mesta, stanovaljske skupnosti občin in mesta, skupnosti otroškega varstva občin in mesta (komunalne skupnosti občin in mesta), telesnokulturne skupnosti občin in mesta, regionalna skupnost za zdravstveno varstvo, odbor regionalne gospodarske zbornice in ljubljanski regionalni zavod za spomeniško varstvo, sklenile

DRUŽBENI DOGOVOR

o urejanju, vzdrževanju in varstvu spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB in socialistične revolucije ter postavljanju novih na območju ljubljanskih občin.

1. člen

Popisniki se s tem družbenim dogovorom dogovorijo o postopku glede postavljanja, urejanja, vzdrževanja in varstva ter evidentiranja spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB in socialistične revolucije (v nadaljnjem besedilu: spomeniki) na območju ljubljanskih občin.

Ljubljanske občine in Skupščina mesta Ljubljane bodo poskrbele za uresničitev tega družbenega dogovora neposredno ali pa tako, da sklenejo ustrezne dogovore ali sporazume o prevzemu skrbi za urejanje, vzdrževanje in varstvo spomenikov z organizacijami in društvi.

2. člen

Ta družbeni dogovor ne zajema vojaških pokopališč in grobov po zakonu o vojaških pokopališčih in grobovih, glede katerih veljajo določila tega zakona in določila ustreznih občinskih odlokov.

3. člen

Podpisniki tega družbenega dogovora želijo s tem družbenim dogovorom zagotoviti enotno in sistematično vzdrževanje ter evidentiranje spomenikov, kakor tudi enoten postopek v zvezi s postavitvijo novih spomenikov.

4. člen

Zemljiško knjižna stanja obstoječih spomenikov ter pri postavljanju novih, urejujejo pristojni upravni organi občinske skupščine.

Za urejanje zemljiško knjižnih stanj, ki se rešuje za vsak spomenik posebej, napravi program pristojni občinski upravni organ.

1. SKRB ZA SPOMENIKE

5. člen

Za spomenike skrbijo pristojne občinske skupščine in skupščina mesta ter občinske in mestne samoupravne interesne skupnosti ob sodelovanju Ljubljanskega regionalnega zavoda za spomeniško varstvo, ki na podlagi letnih in srednjeročnih planov zagotovijo ustrezna sredstva za redno urejanje in obnavljanje ter za investicijsko vzdrževanje spomenikov.

Za usklajevanje programov in potrebnih sredstev s samoupravnimi interesnimi skupnostmi skrbe ustrezni organi občinskih skupščin ter skupščina mesta.

Za vzdrževanje in obnavljanje ter investicijsko vzdrževanje spomenikov, ki so s tem družbenim dogovorom dani v skrb skupščini mesta in mestni kulturni skupnosti, pripravijo program in predlog financiranja organi skupščine mesta in mestne kulturne skupnosti ob sodelovanju občinskih skupščin in občinskih kulturnih skupnosti.

6. člen

V sporazumu z občinskimi skupščinami, skupščino mesta in samoupravnimi interesnimi skupnostmi prevzema neposredno skrb za redno vzdrževanje in obnavljanje spomenikov družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti, krajevne skupnosti, hišni sveti in organizacije združenega dela (v nadaljnjem besedilu: oskrbniki).

Občinska skupščina oziroma pristojni občinski upravni organ skrbi za sklenitev takšnih dogovorov, samoupravnih sporazumov ali pogodb iz 1. odstavka tega člena, kakor tudi za to, da je za vsak spomenik na območju občine določeno, kdo in kako ga mora vzdrževati.

Za spomenike, za katere niso sklenjeni dogovori, sporazumi ali ustrezne pogodbe o rednem urejanju in obnavljanju ter investicijskem vzdrževanju, morajo v skladu s 5. členom tega dogovora skrbeti pristojne občinske skupščine.

7. člen

Občinske skupščine in mestna skupščina sprejemajo v sodelovanju s KS in občinskimi ter ustreznimi samoupravnimi skupnostmi letne in petletne programe o rednem urejanju in obnavljanju ter investicijskem vzdrževanju spomenikov ter program postavitve novih spomenikov.

Predlog programa sestavi pristojni občinski upravni organ na podlagi predloga KS ali oskrbnikov ter v sodelovanju z ljubljanskim regionalnim zavodom za spomeniško varstvo in koordinacijskim organom za spomeniško varstvo pri izvršnem svetu občine.

Letni program mora biti sestavljen vsako leto od 15. novembra za naslednje leto. Srednjeročni plan nastane na podlagi programov krajevnih skupnosti, v njem se predvidi tudi način letnega preverjanja izvrševanja programskih nalog.

8. člen

Sprejeti petletni in letni program vzdrževanja spomenikov objavi občinska skupščina v občinskem glasilu in poskrbi, da so z njim seznanjeni vsi oskrbniki spomenikov.

Za izvrševanje letnih in srednjeročnih programov vzdrževanja spomenikov skrbijo pristojni občinski in mestni upravni organ, KS in drugi oskrbniki spomenikov v skladu s sprejetimi dogovori, sporazumi ali pogodba

ni, nadzor nad izvajanjem programa pa izvajajo občinske skupščine.

9. člen

Oskrbniki so dolžni spomenike, za katere so prevzeli skrb, vzdrževati, in to vključno z njihovim okoljem tako kot je to določeno z občinskim oziroma mestnim programom.

10. člen

Vsak spomenik mora imeti estetski videz v skladu z okolico ki mora biti urejena in ustrezen napis, kaj predstavlja. Okolica spomenika mora biti urejena.

11. člen

Za redna vzdrževalna dela ni potrebno dovoljenje.

Redna vzdrževalna dela so predvsem: obnova črk na spomenikih, karnoseško čiščenje spomenikov in urejanje zelenice pri spomeniku.

12. člen

Za obnovitev spomenika izda ustrezno lokacijsko in gradbeno dovoljenje občinski upravni organ pristojen za gradbene zadeve, potem ko je dala strokovno mnenje pristojna spomeniška služba ljubljanskega regionalnega zavoda za spomeniško varstvo.

13. člen

Občinski upravni organ, pristojen za gradbene zadeve, izda lokacijsko odločbo ali gradbeno dovoljenje, če je to po gradbenih predpisih potrebno, za vse posege, ki utegnejo povzročiti spremembe na obstoječih spomenikih. V odločbi se predpišejo pogoji za izvedbo posegov.

Za vsak poseg, ki utegne povzročiti spremembe na spomeniku, je potrebno predhodno strokovno soglasje Ljubljanskega regionalnega zavoda za spomeniško varstvo.

Za take posege se šteje zlasti: konzerviranje, restavriranje, prebarvanje, porušitev ali prestavitve spomenikov, zaradi katerih se spremenijo varstveni pogoji.

Ljubljanski regionalni zavod za spomeniško varstvo mora podati svoje strokovno soglasje, najkasneje v 10 dneh po prejemu predloga.

14. člen

Občinske skupščine in skupščine mesta skrbijo, v skladu s posebnim dogovorom, skupaj z drugimi podpisniki za izgradnjo in vzdrževanje Aleje spominov in tovarištva.

2. POSTAVITEV NOVEGA SPOMENIKA

15. člen

Pismene in obrazložene predloge za postavitev spomenika lahko posredu-

jejo občinske in mestna skupščina, družbenopolitične organizacije in druge družbene organizacije, samoupravne interesne skupnosti, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije, samoupravne interesne skupnosti, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, druge samoupravne organizacije in skupnosti, zbori delovnih ljudi ali skupina najmanj 10 občanov.

Predlog posredujejo predlagatelji pristojnemu občinskemu upravnemu organu, ki preveri skladnost s predpisi in odstopi predlog koordinacijskemu organu za spomeniško varstvo pri izvršnem svetu občine.

Predlog mora vsebovati tudi način financiranja postavitve spomenika in kdo ga bo v bodoče vzdrževal.

16. člen

Občinski koordinacijski organ za spomeniško varstvo zbere mnenja družbenopolitičnih organizacij in pridobi mnenje krajevne skupnosti ter nato gradivo odstopi Ljubljanskemu regionalnemu zavodu za spomeniško varstvo, da predlog prouči in da svoje strokovno mnenje.

Ljubljanski regionalni zavod za spomeniško varstvo vrne gradivo s svojim strokovnim mnenjem pristojnemu občinskemu upravnemu organu najkasneje v 30 dneh po prejemu.

17. člen

Pristojni občinski upravni organ mora poskrbeti za hiter postopek in mora zadevo predložiti občinski skupščini v odločitev najkasneje v 30 dneh potem, ko je dal Ljubljanski regionalni zavod za spomeniško varstvo svoje strokovno mnenje.

18. člen

Sklep o postavitvi spomenika sprejme občinska skupščina, odločbo pa izda pristojni občinski upravni organ.

3. EVIDENCA SPOMENIKOV

19. člen

Pristojni občinski upravni organ, ki vodi evidenco vojaških pokopališč in grobov, vodi tudi evidenco spomenikov po tem družbenem dogovoru in drugih predpisih.

Pristojen upravni organ vodi evidenco ter hrani dokumentacijo, ki se nanaša na posamezen spomenik, tako kot je to določeno za vojaška pokopališča in grobove.

20. člen

Za izvajanje tega družbenega dogovora bodo skrbela skupščine ljubljanskih občin in skupščina mesta prek odbora pri izvršnem svetu skupščine mesta in koordinacijskih odborih podpisnikov pri izvršnih svetih ljubljanskih občin.

20./II člen

Odbor pri izvršnem svetu skupščine mesta sestavljata po dva delegata koordinacijskih odborov podpisnikov ljubljanskih občin in trije predstavniki mestnih družbenopolitičnih organizacij, skupščine mesta in mestnih samoupravnih skupnosti.

21. člen

Koordinacijski odbori podpisnikov izvršnih svetov občin in odbor pri izvršnem svetu skupščine mesta sprejmejo poslovnik o svojem delu.

22. člen

Koordinacijski odbor in odbor imajo predvsem naslednje naloge:

1. povezujejo udeležence dogovora;
2. skrbijo, da je pravočasno izdelan petletni program in da so v njem zajeti vsi ogroženi spomeniki na območju občine, skrbijo, da podpisniki in skrbniki opravljajo prevzete dolžnosti v skladu z dogovorom in opozarjajo na zanemarjanje ter dolžnosti organe podpisnikov, skrbnikov ter družbenopolitične organizacije.

22./II člen

Odbor pri izvršnem svetu skupščine mesta povezuje tudi delo koordinacijskih odborov pri izvršnih svetih občin in usklajuje predloge občinskih skupščin za postavitev novih spomenikov.

23. člen

Ta družbeni dogovor začne veljati potem, ko ga podpišejo podpisniki in se objavi v Uradnem listu SRS.

OBRAZLOŽITEV

Predloženi osnutek družbenega dogovora so skupaj oblikovali tako člani koordinacijskega odbora izvršnega sveta skupščine mesta, kot tudi predstavniki občin.

Družbeni dogovor določa, da so za vzdrževanja spomenikov NOB in socialistične revolucije odgovorne občine in mesto ter občinske in mestne samoupravne interesne skupnosti, ki se z dogovori, samoupravnimi sporazumi ali na drug ustrezen način dogovorijo, kdo in kako bo zbiral sredstva in skrbel za vzdrževanje spomenikov. S tem družbenim dogovorom pa se želi spodbuditi tudi zavest o stalni potrebi negovanja tradicij NOB.

Ze sedaj za nekatere spomenike in druga spominska obeležja skrbijo in jih vzdržujejo delovne organizacije ali krajevne skupnosti. Zato predpostavljamo, da bo takšnih primerov v prihodnje še več. Zato je predvideno, da se v nadaljnjem postopku urejevanja tega področja sklenejo ustrezni samoupravni sporazumi z organizacijami združenega dela, krajevnimi skupnost-

ni in samoupravnimi interesnimi skupnostmi o prevzemu sk. bi za redno vzdrževanje, obnavljanje in investicijsko vzdrževanje spomenikov.

Osnutku dogovora je priložen okvirni seznam spomenikov, za katere naj bi ob sodelovanju občinskih skupščin in občinskih kulturnih skupnosti skrbela skupščina mesta in mestna kultura skupnost.

Prvotni seznam je obsegal okoli 80 spomenikov in obeležij, ki je presegal občinski pomen.

Na podlagi predhodne razprave pa je priložen sedanjí osnutek.

Predložení osnutek družbenega dogovora bo obravnavala občinska skupščina na oktobrskem zasedanju in ga dala v javno raspravo.

Na podlagi predhodne razprave po objavi tega gradiva in po obravnavi v občinski skupščini bo izvršni svet konec novembra 1976 pripravil predlog družbenega dogovora in ga predložil občinski skupščini v obravnavo in sprejeto na decembrskem zasedanju.

PREDLOG IZVRŠNEGA SVETA

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Bežigrad je na svoji 109. seji, dne 15. IX. 1976 razpravjal o osnutku družbenega dogovora o urejanju, vzdrževanju in varstvu spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB in socialistične revolucije ter postavljanju novih na območju ljubljanskih občin in sprejel naslednji

SKLEP

Izvršni svet skupščine občine Ljubljana Bežigrad predlaga, da ZBOR ZDRUŽENEGA DELA, ZBOR KRAJEVNIH SKUPNOSTI in DRUŽBENOPO-LITIČNI ZBOR na podlagi 153. člena statuta občine Ljubljana Bežigrad

obravnavajo

osnutek družbenega dogovora o urejanju, vzdrževanju in varstvu spomenikov, spominskih plošč in drugih obeležij NOB in socialistične revolucije ter postavljanju novih na območju ljubljanskih občin v predloženem besedilu in ga dajo v javno obravnavo do 15. novembra 1976.

IZVRŠNI SVET

BELEŽKE: